

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)
T.a.v. Minister S.A. Blok
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Versnelling energiebesparing
particuliere woningvoorraad

ons kenmerk
ECFD/U201600177

datum
01 februari 2016

Geachte heer Blok,

Met de invoering van het Belastingplan 2016 heeft het kabinet 100 miljoen euro vrijgemaakt voor het energiezuiniger maken van bestaande particuliere woningen. Dit betekent een extra impuls voor het behalen van de SER Energieakkoord-doelstellingen in de bestaande koopsector. We vinden het dan ook belangrijk dat het aansluit op de regionale structuur waaraan de laatste jaren met veel partners is gebouwd: het Programma Energie wat wordt getrokken door de VNG. Het vormt tevens een welkome extra ondersteuning van de bestaande krachtenbundeling in de *Stuurgroep verduurzamen eigen woningvoorraad*. In deze stuurgroep werken onder voorzitterschap van de VNG, Bouwend Nederland, UNETO-VNI, OnderhoudNL, de Natuur en Milieufederaties, de Provincie Overijssel en via deze partners een breder netwerk van vertegenwoordigers van o.a. netbeheerders en energie initiatieven al nauw samen met uw Ministerie.

Samen met U willen wij de beschikbare middelen uit het Belastingplan zo effectief mogelijk inzetten. Daarbij streven wij naar een aanpak die op korte termijn significante resultaten oplevert én voor de lange termijn zo veel mogelijk 'multipliers' bevat. Wij sturen u hierbij onze voorzet voor de inzet van middelen voor het energiezuiniger maken van de particuliere woningvoorraad, nú en in de toekomst. Deze sluit aan bij de aanbevelingen van de Regiegroep Energiebesparing Koop, waar U in Uw brief aan refereert, en de lopende acties van de samenwerkende partijen in de Stuurgroep.

Het moet voor eigenaar-bewoners eenvoudiger en aantrekkelijker worden om de eigen woning te verduurzamen. Zo formuleren wij onze gezamenlijke opgave. Immers, voor eigenaar-bewoners is verduurzaming nu nog een complex vraagstuk en dus een groot obstakel om tot een investeringsbeslissing te komen. Wij pleiten er dan ook voor de maatregelen uit Uw brief in samenhang uit te werken. Zonder die samenhang is elke extra impuls, ook de voorgestelde subsidieregeling van 80 miljoen euro, te vergelijken met het spreekwoordelijke 'schot hagel'.

Een subsidieregeling is een eenmalige maatregel, die maar één keer kan worden uitgegeven. Het biedt een kleine impuls die weer verdwijnt na afloop van de subsidie. Versnipperde impulsen dragen nauwelijks bij aan realisatie van Energieakkoord-doelen op korte (2020), laat staan langere termijn (2030-2050).

Onze voorzet voor de inzet van de 100 miljoen euro luidt als volgt:

- *Inzet op innovatieve pakketten naar energieneutraal:* Het langere termijn-doel van het Energieakkoord is een energie neutrale gebouwde omgeving in 2050. Wij pleiten daarom om met de kennis van nu voor verschillende woningtypen een energieneutraal totaalpakket te ontwikkelen. De praktijk laat zien dat een investering naar energieneutraal in één keer voor veel eigenaar-bewoners een brug te ver is. Onze ambitie is dat zij vanuit deze ontwikkeling, afgestemd op hun wensen en mogelijkheden, een eigen deelpakket kiezen voor een eerste investering (plus de opvolgende stappen). Deze beweging wordt lokaal al ingezet, maar moet en kan sneller opgeschaald worden. Op deze wijze nemen eigenaar-bewoners uitsluitend *no regret*-maatregelen en worden zij gestimuleerd om in eigen tempo hun woning te verduurzamen richting energieneutraal. Voor het bepalen van totaalpakketten per woningtype is al veel kennis en ervaring beschikbaar, vanuit de Stroomversnelling en bij koplopende marktpartijen. Parallel aan het stimuleren van investeringen zal op basis van nieuwe technieken en inzichten ook permanent ingezet moeten worden op innovatie van die pakketten. Deze inzet op innovatieve totaalpakketten met een energieprestatiegarantie, met volledig behoud van keuzevrijheid voor eigenaar-bewoners, sluit geheel aan bij de werkwijze die veel gemeenten en lokale partners in de afgelopen jaren hebben ontwikkeld.
- *Integratie van de verschillende onderdelen:* De ervaring leert dat een subsidie vaak alleen effect heeft voor de (korte) termijn, maar niet het gewenste lange termijneffect brengt. Om dat risico zoveel mogelijk te vermijden, vinden wij het belangrijk dat de maatregelen die U in Uw brief aankondigt, gericht ingezet worden. Via onder meer een goede koppeling van deze maatregelen aan bovenstaande innovatieve pakketten, plus aantrekkelijke financiering, zal een *multipliereffect* ontstaan voor de langere termijn. Dan zijn gemeenten ook bereid zich te committeren aan concrete uitvoeringsaantallen van te verduurzamen woningen. Zo ontstaat op lange termijn het grootste effect.
- *Landelijke coördinatie bij een regionale aanpak:* Landelijke coördinatie is essentieel voor het aanbrengen van de noodzakelijke samenhang van maatregelen en versterking van de regionale en lokale initiatieven. Op lokaal niveau krijgt de verduurzaming van de particuliere woningvoorraad steeds meer vorm. Een groot aantal gemeenten en uitvoerende bedrijven zijn actief aan de slag, samen met lokale initiatieven, energieloketten en groene maatschappelijke organisaties. Alleen met landelijke coördinatie is het mogelijk om deze initiatieven verder op te schalen en te versterken. Daarmee wordt gezorgd voor de borging van lange termijn effecten. Deze noodzakelijke coördinatie gebeurt al, op basis van het VNG Programma Energie, de samenwerkende partners en de daaraan verbonden acties van de Stuurgroep. We raden u dan ook aan daar gebruik van te maken. Voortzetten daarvan is een wezenlijke randvoorwaarde voor de verdere opschaling en versterking van regionale en lokale initiatieven.

We zijn bereid om in gezamenlijkheid met U de inzet van de 100 miljoen euro, gericht op realisatie van de Energieakkoord-doelen voor de eigen woningvoorraad, verder vorm te geven. Wij lichten dit graag toe in een bestuurlijk gesprek, en bespreken graag met U de uitvoeringsstrategie hiervoor.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'C.J.G.M. de Vet'. The signature is fluid and cursive, with a long vertical stroke at the end.

drs. C.J.G.M. de Vet
Lid directieraad